

**Centrul de formare continuă al USM
„Tendințe actuale în activitatea bibliotecilor din republica Moldova”**

Modificări în Clasificarea Zecimală Universală

LINA MIHALUȚA, DIRECTOR ADJUNCT BȘ USARB

<https://librarianscorner.wordpress.com/2011/04/14/consortiu-czu-si-versiunea-romaneasca-online/>

Consortiul CZU (Universal Decimal Classification Consortium – UDCC) este o organizație internațională, responsabilă de administrarea clasificării zecimale universale, fondată în anul 1992 de către FID (International Federation for Information and Documentation), în asociație cu editorii CZU de limbă olandeză, engleză, franceză, japoneză și spaniolă.

Obiectivul organizației constă în stabilirea direcției de dezvoltare și difuzare a Clasificării Zecimale Universale, pentru a răspunde cel mai bine intereselor editorilor și utilizatorilor.

- Fiecare dintre membrii consorțiului are dreptul exclusiv de a publica CZU în limba sa. Membrii consorțiului, împreună cu președintele și editorul-șef al CZU, formează Comitetul Executiv. Acest organism determină strategia și politica activităților proprii ale consorțiului și atribuie prioritățile și bugetele. Dezvoltarea și menținerea sistemului CZU este responsabilitatea Echipei Editoriale a CZU, formată din editori asociați (pentru România – dr. Victoria Frâncu) și coordonată de un editor-șef, Republica Moldova – CNC).
- Lucrările privind revizuirea și dezvoltarea sistemului se realizează în colaborare cu un Consiliul Consultativ CZU, organism internațional compus din specialiști în clasificare.
- În permanență se desfășoară activități multiple și interdisciplinare pentru organizarea, funcționalitatea și flexibilitatea informației în cadrul sistemului Clasificării Zecimale Universale.

În Tabela CZU frecvent se produc diverse actualizări și modificări ai indicilor de clasificare. Ediția medie internațională editată la București, 1997, Vol.1-2 în limba română utilizată în BȘ USARB, nu conține actualizările și modificările produse în ultimii ani. Între timp au apărut zeci de ediții ale completărilor, actualizărilor CZU, dar care cu părere de rău și din motive necunoscute nu le deținem.

Lucrurile s-au schimbat când a apărut o versiune actualizată, prescurtată, care va răspunde cu mai multă acuratețe nevoilor de reprezentare a subiectelor din colecțiile bibliotecilor din România și din Republica Moldova.

CZU. Clasificarea Zecimală Universală : Tabele prescurtate / Camera Naț. A Cărții din Rep. Moldova ; ed. îngr. și adaptare: Valentina Chitoroagă. - Ch. : Camera Naț. A Cărții, 2017. - 190 p. - ISBN 978-9975-49-245-4.

Despre noutățile produse în CZU a vorbit în cadrul Anului bibliologic 2016 (BNRM) Dna Valentina Chitoroaga, Director general a Cameneri Naționale a Cărții din RM în comunicare prezentată la această întrunire și pe care ne-a oferit-o pentru a lua act de aceste modificări și care sunt publicate în lucrarea nominalizată.

Decizia metodică privind unele modificări în CZU din 20.04.2017 indică acțiunile care trebuie întreprinse în procesul de prelucrare științifică a documentelor:

- aplicarea ultimelor modificări ale CZU în procesul de clasificare;
- crearea la necesitate a cotei de raft pentru anumite domenii;
- aplicarea indicilor noi sau a schimbărilor pe separatoarele de raft;
- documentele la raft se vor aranja conform modificărilor produse.

ÎNCEPUT SEMNE ALIILIARIES 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

extinde tot | restrânge tot

ÎNCEPUT

INDICI AUXILIARI COMUNI

SIMBOLURI PENTRU AUXILIARII COMUNI

- + Coordonare. Adiție (semnul plus). Tabela 1a
- / Extensie consecutivă (semnul bară oblică). Tabela 1a
- : Relație simplă (două puncte)
- :: Fixarea ordinii (două puncte duble)
- [] Subgrupare (paranteze drepte). Tabela 1b
- * Asterisc - introduce notații non-CZU
- A/Z Extensie alfabetică

COMMON AUXILIARY NUMBERS

- =... Indici auxiliari comuni de limbă. Tabela 1c
- (0...) Auxiliari comuni de formă. Tabela 1d
- (1/9) Auxiliari comuni de loc. Tabela 1e
- (=...) Auxiliari comuni de rasă, grupare etnică și naționalitate. Tabela 1f
- "..." Auxiliari comuni de timp. Tabela 1g
- 0... Auxiliari comuni de caracteristici generale: Proprietăți, Material

TABELE CU INDICI PRINCIPALI

- 0 ȘTIINȚĂ ȘI CUNOȘTIINȚE. ORGANIZARE. ȘTIINȚA CALCULATOARELOR. INFORMARE
- 1 FILOSOFIE. PSIHLOGIE
- 2 RELIGIE. TEOLOGIE
- 3 ȘTIINȚE SOCIALE
- 5 MATEMATICĂ. ȘTIINȚE NATURALE
- 6 ȘTIINȚE APLICATE. MEDICINĂ. TEHNOLOGIE
- 7 ARTE. RECREAȚIE. DISTRAȚII. SPORT
- 8 LIMBI. LINGVICĂ. LITERATURĂ
- 9 GEOGRAFIE. BIOGRAFIE. ISTORIE

UNIVERSAL DECIMAL CLASSIFICATION

summary

Romanian (Română)

ÎNCEPUT SEMNE ALIILIARIES 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

DESPRE GHID INDEX ALFABETIC EXPORTURI CONCORDANȚE TRADUCERI

extinde tot | restrânge tot

0 ȘTIINȚĂ ȘI CUNOȘTIINȚE. ORGANIZARE. ȘTIINȚA CALCULATOARELOR. INFORMARE

- + 00 Prolegomena. Fundamente ale cunoașterii și culturii. Propedeutică
- + 01 Bibliografie și bibliografii. Cataloge
- + 02 Biblioteconomie
- + 030 Lucrări de referință generale. Include: Enciclopedii. Dicționare
- + 050 Publicații seriale. Periodice
- + 06 Organizații și alte tipuri de cooperare. Include: Asociații. Congrese. Exp
- + 070 Ziare. Presă
- + 08 Poligrafii. Opere colective
- + 09 Manuscrise. Opere rare și prețioase

0 ȘTIINȚĂ ȘI CUNOȘTIINȚE. ORGANIZARE. ȘTIINȚA CALCULATOARELOR. INFORMARE. DOCUMENTARE. BIBLIOLOGIE. INSTITUȚII. PUBLICAȚII

00 Prolegomena. Fundamente ale cunoașterii și culturii. Propedeutică

- ⇒ 008 Civilizație. Cultură. Progres
- ⇒ 130.2 Filosofia culturii. Sisteme culturale...
- ⇒ 165 Teoria cunoașterii. Epistemologie

001 Știință și cunoștințe în general. Organizarea muncii intelectuale
Include: Terminologie științifică, metodologie, cercetare

001.1 Concepte ale științei și cunoașterii

- ⇒ 165 Teoria cunoașterii. Epistemologie

001.18 Viitorul cunoașterii
Include: Predicție. Prognoză. Futurologie001.32 Societăți savante, științifice. Academii
⇒ 061.2 Organizații non-guvernamentale și tipuri de...001.8 Metodologie
Include: Studiul general al metodei. Procedee tehnice și științifice de studiu, cercetare, discuție. Analiză și sinteză001.89 Organizarea muncii științifice în general
⇒ 007 Activitate și organizare. Informare...

Preocupările Consorțiului C.Z.U. privind optimizarea *indicilor auxiliari comuni* se conturează începând cu anul 1995.

Pe lângă revizuirile și modificările curente (indici noi, texte modificate, indici schimbați etc.) **a fost anulată Tabela 1i–Indici auxiliari comuni de punct de vedere.000/.009 și redefinită**

Tabela 1k- Indici auxiliari comuni de caracteristici generale: <http://www.lisr.ro/7-niculescu.pdf>

- Proprietăți
- Materiale
- Relații/Procese
- Persoane

O analiză evolutivă a indicilor auxiliari de punct de vedere desfășoară Geoffrey Robinson, care ajunge la concluzia: «Tabela 1i cu sferă slab definită și cu notația care nu ajută la nimic și al cărei titlu derivă dintr-o eroare istorică se dovedește inutilă. Unele concepte pot fi redistribuite în alte tabele auxiliare (sau sunt deja duplicate) și mulți dintre cei rămași pot fi notați prin relație cu indicii principali.»

NICULESCU, Zenovia. *Modificări structurale privind indicii auxiliari comuni de caracteristici generale*[on-line]. <http://www.lisr.ro/7-niculescu.pdf>

NICULESCU, Zenovia. *Modificări structurale privind indicii auxiliari comuni de caracteristici generale [on-line]. Disponibil: <http://www.lisr.ro/7-niculescu.pdf>*

O analiză evolutivă a indicilor auxiliari de punct de vedere desfășoară Geoffrey Robinson, care ajunge la concluzia: «Tabela 1i cu sferă slab definită și cu notația care nu ajută la nimic și al cărei titlu derivă dintr-o eroare istorică se dovedește inutilă. Unele concepte pot fi redistribuite în alte tabele auxiliare (sau sunt deja duplicate) și mulți dintre cei rămași pot fi notați prin relație cu indicii principali.»

Indici auxiliari comuni de proprietăți - 02 și al indicilor auxiliari comuni de relații, procese, operații -04

Ex.: "Pentru a indica absența sau prezența condițiilor de bunăstare socială se utilizează Tabelul indicilor auxiliari comuni 1k –02."5 În conformitate cu aceste specificații metodice se pot realiza indici complecși: **364.6-021.333 - Bunăstare socială ideală; **364.6-022.252** - Bunăstare socială insuficientă; **364.6-022.257** Bunăstare socială excesivă.**

Tabele principale

CLASA 0

Completări și modificări de conținut

Denumirea precedentă

0 Generalități. Știință și cunoaștere. Organizare. Informare. Documentare. Biblioteconomie. Instituții. Publicații

Denumirea modificată

0 Știință și cunoaștere. Organizare. Știința Calculatoarelor. Informare. Documentare. Bibliologie. Instituții. Publicații

Denumirea precedentă

00 Prolegomena. Bazele generale ale cunoașterii și culturii

001 Știință și cunoaștere în general. Organizarea muncii intelectuale

Denumirea modificată

00 Prolegomena.

Fundamente ale Cunoașterii și Culturii. Propedeutică

001 Știința și Cunoștințe în general. Organizarea muncii intelectuale

Modificări în conținut

002 Documentare. Cărți. Scrieri

002 Documentare. Cărți. Scrieri.
Autori

003 Sisteme de scriere și de notare

003 Sisteme și caractere de scriere

004 Știința și tehnologia
calculatoarelor. Prelucrarea datelor

004 Știința și tehnologia
calculatoarelor. Calculatoare.
Procesarea datelor

Noi subdiviziuni în Clasa 004

Denumirea precedentă

- 004.2 Structura calculatoarelor →
- 004.3 Construcția calculatoarelor, hardware →
- 004.4 Programe de calculator, software →
- 004.5 Interacțiuni om-calculator. →
Interfața om-mașină. Interfața
utilizator. Mediul înconjurator
al utilizatorului
- 004.6 Date →
- 004.7 *Comunicații între calculatoare. Rețele* →
de calculatoare
- 004.8 Inteligența artificială →
- 004.9 Metode bazate pe calculator, →
orientate spre aplicații practice

Denumirea modificată

- 004.2 Arhitectura calculatoarelor
- 004.3 Construcția calculatoarelor. Hardware
- 004.4 Programe. Software
- 004.5 Interacțiune om-calculator. Interfața
om-mașină. Interfața utilizator.
Mediul utilizatorului
- 004.6 Date. Baze de date și structura lor
- 004.7 *Comunicații între calculatoare. Rețele*
de calculatoare
- 004.8 Inteligență artificială
- 004.9 Informatică aplicată. Tehnici bazate pe
calculator cu aplicații practice

005 Management

Nou

005.3/.7 Activități manageriale. Procese în management.
Management organizațional (OM).

005.92/.94 Managementul înregistrărilor. Managementul cunoașterii.

005.95/.96 Management de personal. Managementul resurelor umane.

Clasa 3

Nou

305 Studii de gen

Include: Rolul sexului. Gen. Persoane din punct de vedere interdisciplinar

Notă explicativă: Aici se clasifică lucrări generale. Lucrările pe subiecte specifice, e.g. educație, se clasifică la subiect

Exemple de combinații

305-055.1 Studii despre bărbați

305-055.2 Studii despre femei. Femeile și societatea

Clasa 37

Modificări de conținut

Denumirea precedentă

Denumire modificată

37 Educație. Învățământ.
Instruire. Timp liber

37 Educație

Subclase noi ale Clasei 37

Modificare în denumire

Precedent

- 37.01 Bazele educației. Teorie. Politică a educației
- 37.02 Probleme generale de metodică didactică
- 37.04 Educație din punct de vedere al persoanei educate, al elevului / studentului
- 37.06 Probleme sociale. Relații și contacte interumane
- 37.07 Scheme administrative ale instituțiilor de învățământ

Nou

37.09 Organizarea instruirii. Inclusiv - Organizarea instituțiilor de învățământ

Modificat

- 37.01 Fundamente ale educației. Teorie. Politică etc.
- 37.02 Probleme generale de didactică metodică
- 37.04 Educație din punct de vedere al celui educat, al elevului. Îndrumare
- 37.06 Probleme sociale în educație. Contacte și relații interumane
- 37.07 Aspecte de management al instituțiilor de învățământ

Clasa 39

Modificări de conținut

Denumirea precedentă

39 Etnologie. Etnografie.
Obiceiuri. Tradiții. Datini. Mod
de viață. Folclor.

Denumirea modificată

**39 Antropologie
culturală. Etnografie.
Obiceiuri. Tradiții.
Datini. Folclor.**

Clasa 5 Matematică

Modificări de conținut

Denumirea precedentă

5 Matematică și
științe naturale

Denumirea modificată

5 Matematică. Științe
naturale

Nou

**502/504 Știința mediului înconjurător. Conservarea
resurselor naturale. Periclitarea mediului
înconjurător și protecția mediului**

Clasa 6

Modificări de conținut

Denumirea precedentă

6 Științe aplicate.
Medicină. Tehnică

Denumirea modificată

6 Științe aplicate.
Medicină. Tehnologie

Indici noi în clasa 6

- 606 Aplicații ale biotehnologiei

Ex. : 606:61 Aplicații medicale. Genoterapie

606:628 Aplicații în sistemul sănătății publice. Apă potabilă. Aplicații în canalizare

- 608 Probleme în biotehnologie

- 620.3 Nanotehnologie

Modificări în clasa 6

636.09 Medicină veterinară. Medicină veterinară

- Include: Boli, inamici și dăunători ai animalelor domestice și folositoare: control și tratamente. Măsuri zootehnice și de protecție

Notă explicativă: *Pentru boile altor animale vezi 591.2*

Exemple de combinații

636.09-051 Medici veterinari

636.1.09 Boli ale cailor etc., și tratamentul acestora

Clasa 8

Modificări de conținut

Denumirea precedentă

Denumirea modificată

8 Limbă. Lingvistică.
Literatură

**8 Limbi. Lingvistică.
Literatură**

821 Literatura limbilor
individuale

**821 Literatura artistică a
limbilor individuale și a
familiilor de limbi**

Clasa 9

Nou

**92 STUDII BIOGRAFICE. GENEALOGIE.
HERALDICĂ. DRAPELE**

929 Modificare în conținut

Denumirea precedentă

Denumirea modificată

**929 Științe biografice
și înrudite**

**929 Biografii și studii
înrudite**

Notă de utilizare: *Specificați subiectul sau specialitatea prin relația cu două puncte cu indicele principal relevant. Specificați țara prin auxiliarii comuni de loc (1/9) (Tabela 1e), perioada prin auxiliarii comuni de timp "... " (Tabela 1g), persoanele individuale prin A/Z*

Indice anulat

396 Feminism

Documentele din subdiviziunile bibliotecii care au în raft indicile **CZU 396 Feminism– anulat**, va fi conservat. Documentele noi achiziționate cu tematica feminism vor fi catalogate după domeniile respective specificând indicile auxiliar comun de persoane și caracteristici personale - **055.2 Persoane de sex feminin. Femei.** (Tabela 1k).

Ex.:

- 316.346.2-055.2(478) (femei - statut social – moldova)
- 323-055.2 (femei-activitate politică)
- 347.65/.68-055.2 (femei – drepturi)
- 371.1-055.2 (femei – învățământ)
- 929-055.2 (personalități feminine)
- 94(100)-055.2 (femei în istorie, femei celebre)